

DREYER ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА– ПРЕСУДА

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

СОВЕТ НА ЕВРОПА

ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

ПРВ ОДДЕЛ

DREYER ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

(Жалба бр.2040/04)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

19 Јули 2011

Оваа пресуда е конечна и истата може да биде предмет на редакциски измени

Напомена: Македонскиот превод на текстот на одлуката на Европскиот суд за човекови права е исклучиво информативен и од него не произлегуваат никакви права и/или обврски. Единствено официјалниот текст на одлуката на Европскиот суд за човекови права на англиски и/или француски јазик, објавена од страна на Судот е автентичен и се смета за оригинал. Не е дозволено објавување на овој превод на било каков начин без претходна дозвола од страна на Министерството за правда на Република Македонија, освен во случај доколку се користи за информирање.

DREYER ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА– ПРЕСУДА

Во случајот **Dreyer против Република Македонија**,

Европскиот суд за човекови права (Прв оддел), заседавајќи во совет составен од:

Anatoly Kovler, *Претседател*

Мирјана Лазарова Трајковска,

Linos-Alexandre Sicilianos, *судии*, и

André Wampach, *заменик секретар на одделот*

Расправајќи на затворена седница на 28 Јуни 2011 година,

Ја донесе следнава пресуда, усвоена на истиот датум:

ПОСТАПКА

1. Постапката е иницирана со жалба (бр.2040/04) против Република Македонија поднесена до Судот согласно член 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи („Конвенцијата,“) од страна на германскиот државјанин, г-дин Hartwig Dreyer („жалител,“), на 9 јануари 2004 година.

2. Владата на Република Македонија („Владата,“) беше застапувана од нејзиниот агент г-ѓа Р. Лазареска Геровска.

3. На 14 јануари 2009 година Претседателот на Петтиот оддел одлучи за жалбата да ја извести Владата.

4. На 22 јануари 2009 година Владата на Германија беше информирана за нејзиното право да интервенира во постапката (Член 36 став 1 од Конвенцијата и член 44 од Деловникот на Судот).

5. На 1 февруари 2011 година Судот го промени составот на неговите Оддели (Член 25 став 1 од Деловникот на Судот). Предметот беше заведен во новоформируваниот Прв оддел (член 52 став од Деловникот на Судот). Во согласност со Протокол 14 , жалбата беше распределена на Совет од три судии.

ФАКТИ

1. Околности на случајот

6. Жалителот г-дин Hartwig Dreyer е Германски државјанин роден 1926 година и живее во Neumunster, Германија.

7. На 8 септември 1983 година Меѓународната арбитража во Париз и наложила на компанијата .M. (“должникот“) да исплати 110,000 германски марки (ДМ) плус камата на компанијата Ingenieurbüro H.D. во сопственост и ја и управувана од жалителот.

8. Со правосилна одлука на 28 март 1991 година, Федералниот суд во Белград ја признал одлуката.

9. На 13 септември 1993 година жалителот побарал извршување на таа одлука пред Општинскиот суд во Скопје од законските наследници на должникот, кои резултирале од нејзината поделба во 1982 година.

10. На 16 септември 1993 година Општинскиот суд Скопје го дозволил ова барање. На 2 март 1994 година жалителот понатаму ги прецизирал должниците, поточно компаниите кои ги преземале обврските на законските наследници на должникот по нивната трансформација во 1990 (“компаниите“). На 24 март 1994 година Општинскиот суд Скопје ги отфрлил приговорите на компаниите со кои тие тврделе дека ја немаат потребната легитимација да учествуваат во постапката.

11. На 6 јануари 1995 година жалителот прецизирал дека во 1989 година должникот престанал да постои и неговите права и обврски биле пренесени на новосоздадената компанија М.ц.о. Заради тоа, жалителот побарал од Општинскиот суд Скопје да ја измени одлуката од 24 март 1994 година. Ова барање останало без одлука.

12. На 12 февруари 1998 година Апелациониот суд Скопје ги прифатил жалбите на компаниите и го вратил предметот на повторно одлучување.

13. На 28 април 2000 година Основниот суд Скопје побарал од жалителот да го прецизира должникот или должниците, со оглед на неговиот поднесок од 6

DREYER ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА– ПРЕСУДА

јануари 1995 година (види точка 11 погоре). На 26 мај 2000 година жалителот го повтори своето барање(поднесок) од 2 март 1994 година (види точка 10 погоре).

14. На 1 март 2004 година Основниот суд Скопје ги прифатил приговорите на компаниите и го ставил вон сила налогот за извршување на 16 септември 1993 година. Судот утврдил дека компаниите ја немаат потребната легитимација да учествуваат во постапката, бидејќи компанијата М, реферирајќи веројатно на М.ц.о, сеуште постоела и таа требала да се смета како правен следбеник на должникот која има обврска да го исплати долгот.

15. На 27 септември 2004 година на жалителот му била доставена одлуката од 1 март 2004 преку амбасадата на тужената држава во Германија. Страните не оспориле дека жалбата на жалителот од 30 април 2005 година, која останала неодлучена, била поднесена како ненавремена.

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 6 став 1 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

16. Жалителот се жалеше дека должината на извршната постапка не била во согласност со принципот "разумен рок", утврден во член 6 § 1 од Конвенцијата, кој гласи:

“ При определување на неговите права и обврски, секој има право на фер ...судење во разумен рок одтибунал.”

.....

A. Допуштеност

17. Судот смета дека жалителот може да тврди дека е жртва на наводна повреда бидејќи тој бил единствен сопственик и менаџер на компанијата Ingenieurburgo, H.D., која била страна во предметната постапка (види *mutatis mutandis* , Граберска против Република Македонија, број 6924/03 став 41, 14 јуни 2007).

DREYER ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА– ПРЕСУДА

18. Владата спореше дека жалителот не ги искористил сите домашни правни лекови бидејќи не поднел навремено жалба против одлуката на првостепениот суд од 1 март 2004 година (види точка 15 погоре).

19. Жалителот го оспори приговорот на Владата. Истовремено не го оспори фактот дека не ја поднел навремено жалбата.

20. Судот смета дека обична жалба, која овозможува правен лек за наводни грешки на фактите и законот, од страна на првостепениот суд, не може да се смета како ефикасен правен лек во врска со жалбата на жалителот во однос на должината на постапката (види Јосифов против Република Македонија број 37812/04 став 20, од 25 јуни 2009 година).

21. Оттука следи дека прелиминарниот приговор на Владата мора да биде отфрлен.

22. Судот понатаму смета дека жалбата не е очигледно неоснована во смисла на член 35 став 3 (а) од Конвенцијата. Исто така, утврди дека таа не е недопуштена по други основи. Поради тоа мора да биде прогласена за допуштена.

Б.Основаност

23. Владата тврдеше дека нема повреда на Член 6 став 1 од Конвенцијата. Во врска со ова Владата тврдеше дека жалителот во неколку наврати неточно ги специфицирал должниците.

24. Жалителот не се согласи со тоа.

25. Судот забележува дека со цел да се утврди оправданоста на предметното доцнење, исто така, треба да се има во предвид статусот на предметот на денот на ратификација (види Јанкуловски против Република Македонија, 6906/03 став 36 од 3 јули 2008 година). Судот понатаму забележува дека извршувањето на постапката започнало на 13 септември 1993 година кога жалителот поднел барање за извршување на неговото барање. Според тоа, на 10 април 1997 година извршната постапка веќе била во тек повеќе од 3 години и 7 месеци.

DREYER ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА– ПРЕСУДА

26. Иако немало формална одлука донесена од второстепениот суд, во пракса извршувањето на постапката завршило со одлуката од 1 март 2004 донесена од првостепениот суд, која му била доставена на жалителот на 27 септември 2004 година бидејќи поднесената жалба на жалителот немала никаква шанса за успех (види точки 15 и 19 погоре, види исто *mutatis mutandis*, Милтеновиќ против Република Македонија – одлука број 26615/02, од 19 јуни 2006 година).

27. Постапката, според тоа траела скоро единаесет години и еден месец од кои седум години, пет месеци и дваесет дена спаѓаат во временската надлежност на Судот (од ратификацијата на Конвенцијата од страна на одговорната држава на 10 април 1997) во две судски инстанции.

28. Според праксата на Судот, разумноста на должината на постапката мора да биде оценета во светло на околностите на случајот и во однос на следниве критериуми: сложеност на случајот, однесувањето на жалителот и релевантните органи (види Маркоски против Република Македонија, бр. 22928/03, став 32, 2 ноември 2006 година).

29. Судот смета дека предметот во некои делови бил комплексен но, самото по себе неможе да ја оправда должината на постапката.

30. Во врска со однесувањето на жалителот, Судот не е убеден, како што тврдеше Владата, дека неговиот неуспех правилни да го посочи релевантниот должник или должници во согласност со нивната трансформација, придонело многу за должината на извршната постапка. Дотолку повеќе што поднесоците на жалителот со кои го специфицирал неговото барање не може да се третираат на негова штета (види Ивановски и други против Република Македонија, бр. 34188/03, став 28, 26 ноември 2009).

31. Од друга страна пак, Судот смета дека домашните судови не ја покажале потребната претпазливост при спроведување на извршната постапка. Во врска со ова, забележува дека постапката, која траела повеќе од седум години и пет месеци во рамките на временската надлежност на Судот, била

во тек околу шест години пред Основниот суд Скопје (види точки 12 и 14 погоре).

32. Во светло на критериумите утврдени со судската пракса и имајќи ги предвид сите околности на случајот, Судот смета дека должината на извршната постапка не успеала да го задоволи барањето “за разумно време”.

33. Според тоа, соодветно има повреда на Член 6 став 1 од Конвенцијата.

II. ДРУГИ НАВОДНИ ПОВРЕДИ НА КОНВЕНЦИЈАТА

34. Жалителот понатаму се жалеше согласно член 14 од Конвенцијата дека тој бил дискриминиран во поглед на извршната постапка, важечка во тоа време. Тој, исто така, тврдеше наводна повреда на Член 1 од Протокол 1 за тоа што не бил во можност да го наплати своето побарување.

35. Судот ги испита овие жалбени наводи и наоѓа дека, во рамки на неговата надлежност и во светло на сите материјали со кои располага, во однос на обжалените прашања не утврди повреда на правата и слободите во Конвенцијата и нејзините Протоколи.

36. Оттука следи дека овој дел од жалбата е очигледно неоснован и мора да биде отфрлен во согласност со член 35 ставовите 3 и 4 од Конвенцијата.

III. ПРИМЕНА НА ЧЛЕН 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

37. Членот 41 од Конвенцијата предвидува:

“ Кога Судот ќе оцени дека постои повреда на Конвенцијата или на протоколите, и доколку внатрешното право на засегнатата Висока договорна страна овозможува

DREYER ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА– ПРЕСУДА

само делумна репарација на штета, тогаш доколку е тоа неопходно, Судот ќе му додели правична отштета на оштетениот.”

A. Оштета

38. Жалителот побара 2,892,859 Евра, во однос на материјална штета и 1,053,400 Евра за нематеријална штета.

39. Владата ги оспори овие барања.

40. Судот не увиде причинско последична врска помеѓу утврдената повреда и наводната материјална штета. Затоа го отфрла ова тврдење. Сепак, тој смета дека жалителот мора да има претрпено нематеријална штета за долготрајната должина на постапката. Решавајќи на правична основа, му доделува 2.400 Евра.

Б. Трошоци и надоместоци

41. Жалителот исто така побара вкупна сума од 1,700,974 Евра з трошоци и надоместоци настанати пред домашните судови и за оние пред Судот. Вторите, *inter alia*, ги вклучуваат и трошоците за пошта, превод и фотокопирање на документи за кои жалителот поднел копија од доставниците.

42. Владата ги оспори овие барања.

43. Судот повторува дека само трошоците како биле навистина и неопходно направени во врска со најдената повреда, и се разумни во висина, се во согласност со член 41 (види Јовановски против Република Македонија, бр. 40233/03, став 44, 25 март 2010 година). Во врска со барањето на жалителот за надомест на трошоците направени во постапката пред домашните судови, Судот забележува дека таквите трошоци не биле направени со цел да бараат преку домашниот правен поредок превенција и надомест за наводната повреда за која се жалеше пред Судот. Според тоа, не му доделува никаков износ по овој основ (види Милошевиќ против Република Македонија, бр.

15056/02, став 34, 20 април 2006 година). Во однос на трошоците направени пред него, Судот ги зема во предвид пропратните документи поднесени од страна на жалителот, и му доделува износ од 1464 Евра, плус било какви такси кои можат да му бидат наплатени.

В. Затезна камата

44. Судот смета за соодветно, затезната камата да се пресмета според најниската каматна стапка за позајмени средства на Европската Централна Банка, на која треба да се додадат три процентни поени.

ОД ОВИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ ЕДНОГЛАСНО

1. *Ја прогласува* жалбата за допуштена во делот што се однесува на прекумерната должина на извршната постапка; а во останатиот дел за недопуштена;

2. *Утврдува* дека има повреда на членот 6 став 1 од Конвенцијата.

3. *Утврдува* :

(а) дека тужената држава треба да му ги плати на жалителот во рок од три месеци, следните износи, конвертирани во национална валута на тужената држава по курс на денарот со денот на постигнување на спогодбата:
1) 2.400 Евра (две илјади и четиристотини евра) по однос на нематеријална штета, плус било какви такси кои можат да бидат наплатени;
2) 1.464 Евра (илјада четиристотини шеесет и четири евра) по однос на трошоците, плус било какви такси кои можат да бидат наплатени на жалителот;

(б) дека по истекот на споменатите три месеци до исплатата се наплаќа камата на горниот износ според најниската каматна стапка за позајмени

DREYER ПРОТИВ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА– ПРЕСУДА

средства на Европската Централна Банка за време на периодот, на која треба да се додадат три процентни поени.

4. *Го отфрла* остатокот од жалбата на жалителот за правичен надомест.

Изготвено на англиски и доставено на писмено на 28 јуни 2011 година, согласно Членот 77 ставови 2 и 3 од Деловникот на Судот.

André Wampach
Заменик секретар

Anatoly Kovler
Претседател